

Internationella arkivdeklarationen – därför behövs den och så kan den användas

Lars Lundqvist

Internationella arkivdeklarationen

- ◉ Utarbetad av ICA (Internationella arkivrådet)
- ◉ Antagen på CITTRA-mötet den 2 september 2010
- ◉ Även antagen av UNESCO:s Kommission för Kommunikation och information (november 2011)
- ◉ Översatt till Svenska av Berndt Fredriksson

Disposition

- ◉ Genomgång av deklARATIONEN (manifestet)
- ◉ Vad innebär detta för oss? / varför behövs den?
- ◉ Hur kan den användas?

Deklarationens inledning

- ◉ Arkiv dokumenterar beslut, aktiviteter och minnen
- ◉ Arkiven utgör ett unikt och oersättligt arv som förs vidare från generation till generation
- ◉ Arkiv vårdas och förvaltas redan från arkivbildningskedet för att deras värde och betydelse ska bevaras.

Forts. på inledningen

- De är betydelsefulla informationskällor som ger stöd för att dokumentera och ge förutsättningar för öppenhet i administrativa aktiviteter
- De spelar en avgörande roll i samhällsutvecklingen genom att trygga och bidra till enskildas och det gemensamma minnet.
- Öppen tillgång till arkiv berikar vår kunskap om det mänskliga samhället, främjar demokratin och livskvalitet samt skyddar medborgarnas rättigheter

Erkännande och åtagande

- Mot den bakgrunden erkänner vi
- arkivens unika egenskaper som autentiska bevis för administrativa, kulturella och intellektuella aktiviteter;
- Vi åtar oss därför att arbeta tillsammans för att åstadkomma at
- Adekvata nationella lagar och policier inom arkivområdet antas och genomförs;

Andra punkten

- Erkännande:
- Arkiven som strategisk informationsresurs för att stödja effektivitet, tillförlitlighet och insyn i verksamheter, för att skydda medborgarnas rättigheter, för att förstå det förflutna och dokumentera nutiden så att man kan styra framtida agerande
- Åtagande:
- Kontroll och vård av arkiv uppskattas och utförs på ett kompetens sätt av alla myndigheter och enskilda, vilka skapar och använder arkiv i sin verksamhet

Tredje punkten

- ◉ Erkännande:
- ◉ Arkivens mångfald när det gäller att dokumentera alla områden av mänsklig verksamhet
- ◉ Åtagande:
- ◉ Nödvändiga resurser tilldelas för att stödja adekvat styrning och vård av arkiv inklusive anställning av akademisk utbildad personal;

Fjärde punkten

- ◉ Erkännande:
- ◉ Mångfalden i format av informationsbärare inklusive papper, elektroniska, audiovisuella och andra former av media
- ◉ Åtagande:
- ◉ Arkiv hanteras och bevaras för att säkerställa informationens autenticitet, tillförlitlighet, integritet och användbarhet

Femte punkten

- ◉ Erkännande:
- ◉ Arkivariernas roll som professionella tjänstemän med akademisk grundutbildning och nödvändig fortbildning. Arkivarierna tjänar samhället genom att styra arkivbildningen och genom att välja ut, bevara och göra arkivhandlingar tillgängliga för användning;
- ◉ Åtagande:
- ◉ Arkiven görs tillgängliga för alla samtidigt som man beaktar gällande rätt och rättigheterna hos arkivbildare, arkivens ägare och deras användare;

Sjätte punkten

- Erkännande:
- Det gemensamma ansvaret för alla – medborgare, offentliganställda tjänstemän och beslutsfattare, ägare eller förvaltare av offentliga och enskilda arkiv samt arkivarier och andra specialister – i kontrollen och vården av arkiv.
- Åtagande:
- Arkiven används för att bidra till utvecklandet av ett ansvarstagande medborgarskap

Därför behöver vi deklARATIONEN

- ◉ Stöd till länder som inte kommit lika långt
- ◉ Framhåller professionens roll
- ◉ Enighetens styrka

Därför behöver Sverige deklARATIONEN

- Enskilda sektorn saknas
- Offentliga sektorn blir "privat" och myndigheter struktureras om till statliga bolag dit offentlighetsprincipen inte når
- Professionens ställning i Sverige är fortfarande svag

Hur kan deklARATIONEN användas?

- Betydelse i kontakt med den politiska styrningen – använd hänvisningar till deklARATIONEN i styrdokument.
- Modellarkiv – utnyttja att Sverige vill vara ett gott exempel